

Veiligheidsinformatieblad EU Nr. 453/2010

datum van de druk: 14.01.2011

Herziening van: 03.11.2010

1 Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/onderneming

- **Productidentificatie**
- **Handelsnaam: TOLUEEN**
- **Artikelnummer:** 448836002
- **CAS-nummer:**
108-88-3
- **EINECS-nummer:**
203-625-9
- **Catalogusnummer:**
601-021-00-3
- **Registratienummer** 01-2119471310-51
- **Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik**
- **Toepassing van de stof / van de bereiding**
Oplosmiddel
-
- **Details betreffende de verstreker van het veiligheidsinformatieblad**
- **Fabrikant/leverancier:**
Caldic Belgium n.v.
Terlochtweg 1
B-2620 Hemiksem-Belgium/Tel. +32 38704811
- **Inlichtingengevende sector:** Cel QHSE, qhse@caldic.be
- **Telefoonnummer voor noodgevallen:** Info centre of dangerous goods (BIG): +32(0)14.58.45.45

2 Identificatie van de gevaren

- **Indeling van de stof of het mengsel**
- **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

GHS02 vlam

Ontvl. vlst. 2 H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.

GHS08 gezondheidsgevaar

Voortpl. 2 H361d Wordt ervan verdacht het ongeboren kind te schaden.

STOT herh. 2 H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.

Asp. Tox. 1 H304 Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terecht komt.

GHS07

Huidirrit. 2 H315 Veroorzaakt huidirritatie.

STOT eenm. 3 H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.

- **Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG**

Xn; Schadelijk

R48/20-63-65: Schadelijk: gevaar voor ernstige schade aan de gezondheid bij langdurige blootstelling bij inademing. Mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind. Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken.

(Vervolg op blz. 2)

Veiligheidsinformatieblad EU Nr. 453/2010

datum van de druk: 14.01.2011

Herziening van: 03.11.2010

Handelsnaam: TOLUEEN

(Vervolg van blz. 1)

Xi; Irriterend

R38: Irriterend voor de huid.

F; Licht ontvlambaar

R11: Licht ontvlambaar.

R67: Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

· **Etiketteringselementen**

· **Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**

De stof product is geclassificeerd en geëtiketteerd volgens de CLP-verordening.

· **Gevarenpictogrammen GHS02, GHS07, GHS08**

· **Signaalwoord Gevaar**

· **Gevarenaanduidingen**

H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.

H315 Veroorzaakt huidirritatie.

H361d Wordt ervan verdacht het ongeboren kind te schaden.

H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.

H373 Kan schade aan organen veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling.

H304 Kan dodelijk zijn als de stof bij inslikken in de luchtwegen terecht komt.

· **Voorzorgsmaatregelen**

P210 Verwijderd houden van warmte/vonken/open vuur/hete oppervlakken. - Niet roken.

P260 Stof/rook/gas/nevel/damp/spuitnevel niet inademen.

P280 Beschermende handschoenen/beschermende kleding/oogbescherming/gelaatsbescherming dragen.

P243 Voorzorgsmaatregelen treffen tegen ontladingen van statische elektriciteit.

P301+P310 NA INSLIKKEN: onmiddellijk een ANTIGIFCENTRUM of een arts raadplegen.

P403+P235 Op een goed geventileerde plaats bewaren. Koel bewaren.

· **Andere gevaren**

· **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**

· **PBT:** Niet bruikbaar.

· **zPzB:** Niet bruikbaar.

3 Samenstelling en informatie over de bestanddelen

· **Chemische karakterisering: Stoffen**

· **CAS-Nr. omschrijving**

108-88-3 toluen

· **Identificatienummer(s)**

· **EINECS-nummer:** 203-625-9

· **Catalogusnummer:** 601-021-00-3

4 Eerstehulpmaatregelen

· **Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**

· **Algemene informatie:** Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.

· **Na het inademen:**

Frisse lucht toedienen, eventueel beademing, warmte. Wanneer de klachten niet ophouden, een arts raadplegen.

· **Na huidcontact:**

Onmiddellijk met water en zeep afwassen en goed naspoelen.

(Vervolg op blz. 3)

Veiligheidsinformatieblad EU Nr. 453/2010

datum van de druk: 14.01.2011

Herziening van: 03.11.2010

Handelsnaam: TOLUEEN

(Vervolg van blz. 2)

Wanneer de huid geïrriteerd blijft, een dokter raadplegen.

· **Na oogcontact:**

Ogen met open ooglid een aantal minuten onder stromend water afspoelen en dokter raadplegen.

· **Na inslikken:** Geen braken teweegbrengen en onmiddellijk medische hulp.

5 Brandbestrijdingsmaatregelen

· **Blusmiddelen**

· **Geschikte blusmiddelen:**

Schuim

Watersproeistraal

Waternevel

Bluspoeder

Kooldioxyde

· **Blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn:** Krachtige waterstraal

· **Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt** Koolmonoxyde (CO)

· **Advies voor brandweerlieden**

· **Speciale beschermende kleding:**

Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht.

· **Verdere gegevens** De aan gevaar blootgestelde tanks met watersproeistraal koelen.

6 Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

· **Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**

Beschermende kleding aantrekken. Niet beschermde personen op afstand houden.

Omstanders op afstand houden en boven de wind blijven.

Ontstekingsbronnen verwijderd houden.

Voor voldoende ventilatie zorgen.

Persoonlijke beschermingskleding dragen.

· **Milieuvoorzorgsmaatregelen:**

Mag niet in riolering of afvalwater terechtkomen.

Doordringen tot in afvalwater, riolering, putten of kelders verhinderen.

Bij indringen in afvalwater of riolering moet de bevoegde instantie gewaarschuwd worden.

Niet in de riolering/het oppervlaktewater/het grondwater laten terechtkomen.

· **Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:**

Met vloeistofbindend materiaal (zand, bergmeel, zuurbinder, universele binder, zaagmeel) opnemen.

Besmet materiaal zoals afval volgens punt 13 verwijderen.

Voor voldoende ventilatie zorgen.

· **Verwijzing naar andere rubrieken**

Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.

Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.

Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

7 Hantering en opslag

· **Hantering:**

· **Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**

Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.

· **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:**

Ontstekingsbronnen op afstand houden - niet roken.

(Vervolg op blz. 4)

Veiligheidsinformatieblad EU Nr. 453/2010

datum van de druk: 14.01.2011

Herziening van: 03.11.2010

Handelsnaam: TOLUEEN

(Vervolg van blz. 3)

Maatregelen treffen tegen ontlading van statische elektriciteit.

- **Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:** Op een koele plaats bewaren.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet noodzakelijk.
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:**
Tanks ondoordringbaar gesloten houden.
Koel en droog bewaren in goed gesloten vaten.

8 Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **Controleparameters**

· **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:**

108-88-3 toluen

GW (B)	Korte termijn waarde: 384 mg/m ³ , 100 ppm
	Lange termijn waarde: 192 mg/m ³ , 50 ppm
	D

- **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.

- **Maatregelen ter beheersing van blootstelling**
- **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**
- **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**
Verwijderd houden van eet- en drinkwaren.
Vóór de pauze en aan het einde van werktijd handen wassen.
- **Ademhalingsbescherming:**
Bij onvoldoende ventilatie ademhalingsbescherming.
Filter A/P2
- **Handbescherming:**

Veiligheidshandschoenen

- **Handschoenmateriaal** Fluorrubber (Viton)
- **Doordringingstijd van het handschoenmateriaal**
Voor het mengsel van de hieronder vermelde chemicaliën moet de penetratietijd minstens 480 minuten bedragen (permeatie volgens EN 374 Deel 3: Level 6).
- **Als bescherming tegen spatten zijn handschoenen uit de volgende materialen geschikt:** Nitriëlrubber
- **Oogbescherming:**

Nauw aansluitende veiligheidsbril

BE

(Vervolg op blz. 5)

Veiligheidsinformatieblad

EU Nr. 453/2010

datum van de druk: 14.01.2011

Herziening van: 03.11.2010

Handelsnaam: TOLUEEN

(Vervolg van blz. 4)

9 Fysische en chemische eigenschappen

- **Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen**

- **Algemene gegevens**

- **Voorkomen:**

Vorm:	Vloeibaar
Kleur:	Kleurloos
Reuk:	Aromatisch

- **Toestandsverandering**

Smeltpunt/smeltbereik:	-95°C
Kookpunt/kookpuntbereik:	110-111°C

· Vlampunt:	4°C
· Zelfontbrandingstemperatuur:	530-650°C

- **Ontploffingsgevaar:** *Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk, maar de vorming van ontploffingsgevaarlijke damp-/luchtmengsels is mogelijk.*

- **Ontploffingsgrenzen:**

Onderste:	1.3 Vol %
Bovenste:	6.7 Vol %

- **Dampdruk bij 20°C:** 29 hPa

- **Dichtheid bij 15°C:** 0.869-0.873 g/cm³
- **Dampdichtheid bij 20°C** >1 g/cm³

- **Oplosbaarheid in/mengbaarheid met Water bij 15°C:** 0.5 g/l

- **Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water):** 2.65-2.69 log POW

- **Viscositeit Dynamisch bij 20°C:** 0.7 mm²/s

10 Stabiliteit en reactiviteit

- **Reactiviteit**

- **Chemische stabiliteit**

- **Thermische afbraak / te vermijden omstandigheden:** *Geen afbraak bij gebruik volgens voorschrift.*

- **Mogelijke gevaarlijke reacties**

*Reacties met sterke oxydatiemiddelen.
Reacties met sterke zuren.*

- **Gevaarlijke ontledingsproducten:**

*Koolmonoxyde en kooldioxyde
Aldehyde*

11 Toxicologische informatie

- **Informatie over toxicologische effecten**

- **Acute toxiciteit:**

- **Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:**

Oraal	LD50	>2000 mg/kg (rat)
Dermaal	LD50	>2000 mg/kg (rabbiet)

(Vervolg op blz. 6)

Veiligheidsinformatieblad EU Nr. 453/2010

datum van de druk: 14.01.2011

Herziening van: 03.11.2010

Handelsnaam: TOLUEEN

(Vervolg van blz. 5)

Inhalatief LC50/4 h >20 mg/l (rat)

- **Primaire aandoening:**
- **op de huid:** Prikkelend op de huid en de slijmvliezen.
- **aan het oog:** Prikkelend
- **Overgevoeligheid:** Geen effect van overgevoeligheid bekend.
- **CMR-effecten (kankerverwekkendheid, mutageniteit en giftigheid voor de voortplanting)**
Repr. Cat. 3

12 Ecologische informatie

· **Toxiciteit**

· **Aquatische toxiciteit:**

EC 50 (48 u)	11.5 mg/l (daphnia magna)
LC/EC/IC 50	>1 ≤10 mg/l (fish)
	>100 mg/l (algae)

- **Persistentie en afbreekbaarheid**
- **Verdere informatie:** Het produkt is biologisch gemakkelijk afbreekbaar.
- **Gedrag in milieu-compartimenten:**
- **Bioaccumulatie** Accumuleert zich niet in noemenswaardige hoeveelheden in organismen.
- **Verdere ecologische informatie:**
- **BOD5-waarde:** 1.23 gO₂/g
- **Algemene informatie:** Niet lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in riolering.
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet bruikbaar.
- **zPzB:** Niet bruikbaar.

13 Instructies voor verwijdering

- **Afvalverwerkingsmethoden**
- **Aanbeveling:** Mag niet tesamen met huisvuil gestort worden of in de riolering terecht komen.

· **Europese afvalcatalogus**

14 00 00	AFVAL VAN ORGANISCHE OPLOSMIDDELEN, KOELMIDDELEN EN DRIJFGASSEN (exclusief 07 en 08)
14 06 00	afval van organische oplosmiddelen, koelmiddelen en drijfgassen voor schuim/aërosolen
14 06 03	overige oplosmiddelen en mengsels van oplosmiddelen

- **Niet gereinigde verpakkingen:**
- **Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

14 Informatie met betrekking tot het vervoer

- **Vervoer over land ADR/RID (grensoverschrijdend):**

- **ADR/GGVSEB klasse:** 3 Brandbare vloeistoffen

(Vervolg op blz. 7)

Veiligheidsinformatieblad
EU Nr. 453/2010

datum van de druk: 14.01.2011

Herziening van: 03.11.2010

Handelsnaam: TOLUEEN

(Vervolg van blz. 6)

- **Kemler-getal:** 33
- **UN-nummer:** 1294
- **Verpakkingsgroep:** II
- **Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN:** 1294 TOLUEEN
- **Tunnelbeperkingscode** D/E

· **Vervoer per zeeschip IMDG:**

- **IMDG-klasse:** 3
- **UN-nummer:** 1294
- **Label** 3
- **Verpakkingsgroep:** II
- **EMS-nummer:** F-E,S-D
- **Marine pollutant:** Neen
- **"Proper shipping name":** TOLUENE

· **Luchtvervoer ICAO-TI en IATA-DGR:**

- **ICAO/IATA-klasse:** 3
- **UN/ID-nummer:** 1294
- **Label** 3
- **Verpakkingsgroep:** II
- **"Proper shipping name":** TOLUENE

- **UN "Model Regulation":** UN1294, TOLUEEN, 3, II
- **Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker** Waarschuwing: Brandbare vloeistoffen

15 Regelgeving

- **Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel**
- **Nationale voorschriften:**
- **Technische aanwijzing lucht:**

Klasse	aandeel in %
II	100.0

- **Gevaarklasse v. water:** WGK 2 (D) (Lijstclassificatie): gevaarlijk voor water.
- **Chemischeveiligheidsbeoordeling:** Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.

16 Overige informatie

"De in deze documenten verstrekte gegevens zijn gebaseerd op onze huidige kennis van dit product en worden in goed vertrouwen en naar ons beste weten gegeven. Deze gegevens dienen echter uitdrukkelijk niet als technische specificatie en houden geen garantie van de eigenschappen in. Wij aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade of gevolgen, van welke aard of omvang ook, expliciet of impliciet, die uit het gebruik van deze gegevens zou kunnen voortvloeien. Bestaande wetten, bepalingen en voorschriften moeten

(Vervolg op blz. 8)

Veiligheidsinformatieblad EU Nr. 453/2010

datum van de druk: 14.01.2011

Herziening van: 03.11.2010

Handelsnaam: TOLUEEN

(Vervolg van blz. 7)

door de ontvanger en gebruiker van het product op eigen verantwoordelijkheid nagekomen worden. Zij dienen zich er tevens van te vergewissen, dat het product zich voor de beoogde toepassing en gebruik leent."

· **Afkortingen en acroniemen:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organization

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organization" (ICAO)

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

· * **Gegevens die ten opzichte van de voorgaande versie zijn veranderd**

BE